

Investment Court System: ISDS i forklædning

10 grunde til at EU's forslag ikke ændrer de fundamentale dele af ISDS-mekanismen

Introduktion

EU-Kommissionen har foreslået et nyt "Investment Court System" (ICS) eller investeringsdomstol, som skal erstatte den nuværende investorstat tvistbilægelsesmekanisme (ISDS) i det transatlantiske handels- og investeringspartnerskab (Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP) samt andre fremtidige handelsforhandlinger. Men den foreslåede nye mekanisme vil stadig udvide systemets nuværende rækkevidde, hvilket vil øge risikoen for sager mod EU og vil samtidig ikke afhjælpe de største problemer med ISDS.

Kommissionens forslag kommer efter en offentlig høring om ISDS, hvor 97 % af de 150.000 besvarelser afviste mekanismen. Mere end tre millioner europæere har underskrevet en underskriftindsamling imod TTIP og ISDS.

Vi har identificeret 10 essentielle problemer med det nye forslag, som viser, hvordan investorer bliver tilgodeset i forhold til borgere, hvilket øger udenlandske investorer magt i forhold til suveræne stater. Der er stadig ingen overbevisende argumenter for at inkludere nogen form for ISDS i TTIP – heller ikke selv om mekanismen misvisende omdøbes til "Investment Court System".

#1 Forslaget ignorerer den offentlige høring om ISDS

Efter offentlig modstand mod ISDS igangsatte EU-Kommissionen en offentlig høring baseret på den foreslåede reform indeholdt i EU-Canada handelsaftalen (CETA). Overvældende 97 % af besvarelserne afviste ISDS.³ Kommissionens forslag ignorerer offentlighedens bekymringer og bibeholder særlige rettigheder for investorer.

#2 Forslaget udvider drastisk muligheden for virksomheder til at sagsøge regeringer i EU

Det nye forslag skjuler den kendsgerning, at ICS drastisk vil øge investorers rettigheder⁴, da den vil beskytte alle amerikanske investeringer i EU. På nuværende tidspunkt er kun otte procent af amerikanske virksomheder, der opererer i EU, beskyttet af ISDS (gennem bilaterale aftaler). Der er allerede blevet krævet mindst 30 mia. euro i kompensation fra EU's medlemsstater gennem ISDS.⁵ Forslaget vil markant øge risikoen for, at regeringer i EU bliver sagsøgt.

#3 Særlige rettigheder for udenlandske virksomheder uden forpligtelser

ICS prioriterer stadig udenlandske investorers rettigheder over offentlighedens uden at pålægge investorerne forpligtelser i forhold til miljømæssige, sociale, sundhedsmæssige og sikkerhedsmæssige forhold eller andre standarder. Det vil stadig være tilladt for udenlandske investorer at omgå nationale domstole og sagsøge stater direkte gennem internationale tribunaler. Dette diskriminerer videre indenlandske investorer.

#4 Ingen rettigheder for offentligheden eller dem der bliver krænket af investorer

ICS er en envejs-mekanisme, som kun er tilgængelig for udenlandske investorer. Borgere, som krænkes af mineselskaber, banker, store fødevarer- eller kemikalieproducenters aktiviteter, har ikke adgang til internationale tribunaler, når aktiviteterne er ansvarlige for at overtræde menneskerettighederne eller for miljødelæggelse. På samme tid modarbejder EU's medlemsstater og Kommissionen forslag på FN-niveau om at etablere mekanismer, der kunne give borgere adgang til internationale domstole, når deres rettigheder bliver krænket af investorer.⁶

#5 Ingen beskyttelse af retten til at regulere

EU-Kommissionen påstår at have introduceret sprogbrug der beskytter nationale regeringers ret til at regulere i beskrivelsen af ICS. Men mekanismen giver ikke regeringer de nødvendige værktøjer, men tillader kun regeringer at tage de "nødvendige forholdsregler" for at opnå "legitime" formål. Dette giver voldgiftsmændene magt til at beslutte, hvad der er tilladt, og hvad der ikke er.

#6 Vedvarende risiko for kølende effekt

Risikoen for at skabe en kølende effekt på politikernes mod til at lovgive forbliver ved at tillade, at investorer har retten til at kræve store summer fra regeringer, som introducerer ny regulering. Regeringer, som er bekymrede for potentielle erstatningskrav, vil afholde sig fra at lovgive eller vil implementere nye regler som imødekommer investorerne. Det underminerer demokratisk beslutningstagen.

#7 Stærk beskyttelse af investorer

Den brede definition af investering i ICS-forslaget tillader udenlandske virksomheder at kræve erstatning fra en stat under mange omstændigheder. EU-Kommissionen påstår at have begrænset beskyttelsen af investorer, men investorerne har stadig samme ret til at påberåbe indirekte ekspropriation (tab af profit) som resultat af ny lovgivning, der er implementeret i offentlighedens interesse (fx sundhedsadvarsler på cigaretter), hvis den har en "åbenbar overdreven" effekt på deres forretning. Det vil være op til staten at vise, at effekten af lovgivningen ikke er overdreven.

#8 Ingen uafhængige dommere

"Dommere" i Kommissionens ICS-forslag vil ikke være uafhængige. Det vil ikke være påkrævet, at de fungerer som dommere. De skal kun være juridisk kvalificerede som dommere eller være jurister med anerkendte faglige kompetencer. Private voldgiftsmænd vil kunne blive udpeget som "dommere" i den foreslåede ICS. Der er også mangler i de foreslåede etiske krav til dommerne, som ikke inkluderer en karenperiode hverken før eller efter perioden som mulig dommer, en klar definition af interessekonflikt og intet eksplicit forbud mod at være betalt for relateret arbejde under arbejdet som dommer.

#9 ICS er ikke en domstol men stadig voldgift

Begrebet "Investment Court" eller "Investeringsdomstol" er misledende, da systemet ikke er et domstolssystem. "Dommere" i systemet har ikke en fast ansættelse med en fast løn. De er betalt pr. dag, så de har et økonomisk incitament til at afgøre sagerne til fordel for investorer for at tiltrække flere sager. Fundamentale foranstaltninger i et uafhængigt juridisk system mangler. Forslaget er stadig et voldgiftssystem med kosmetiske ændringer.

#10 Ingen overbevisende grund til ISDS

Når Kommissionen insisterer på at inkludere investeringsbeskyttelse i TTIP, modsiger det den økonomiske virkelighed. Niveaue af transatlantiske investeringer er allerede højt, og EU og USA er hinandens største handelspartnere. Investeringsbeskyttelse er helt tydeligt ikke en forudsætning for at tiltrække direkte udenlandske investeringer. Der er ikke brug for yderligere beskyttelse. USA har tidligere indgået en handelsaftale med Australien uden investeringsbeskyttelse, så der er ingen grund til at USA ikke kan indgå en aftale med EU uden. Både EU og USA har velfungerende juridiske systemer, og udenlandske investorer kan anvende og stole på dem præcis som indenlandske investorer gør.

Og hvad med Canada

ICS vil ikke erstatte ISDS i den næsten afsluttede EU-Canada handelsaftale (CETA). Civilsamlingsorganisationer, akademikere og embedsmænd i medlemsstaterne og EU-Parlamentet har gjort opmærksom på vigtige smuthuller i ISDS som foreslået i CETA. EU-Kommissionens manglende evne til at lukke disse smuthuller samtidig med at ICS ikke bliver en del af CETA viser, at de fundamentale problemer består. **Dette giver endnu en grund til ikke at ratificere CETA.**

Referencer

- 1 <http://www.s2bnetwork.org/isds-courting-foreign-investors/>
- 2 <https://stop-ttip.org/>
- 3 <http://www.foeeurope.org/eu-commission-deaf-opposition-investor-privileges-130115>
- 4 http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/malmstrom/blog/proposing-investment-court-system_en
- 5 <http://foeeurope.org/hidden-cost-eu-trade-deals>
- 6 In the context of the UN Human Rights Council discussions on a proposed Treaty on business and human rights. EU member states have voted against this proposal and are boycotting the negotiations.
- 7 <http://www.foeeurope.org/trading-away-democracy-cetas-investor-protection-rules-threaten-public-good-191114>; <http://www.euractiv.com/sections/trade-society/france-may-block-eu-canada-trade-deal-over-isds-315911>

Udgivet af NOAH Friends of the Earth Danmark

Mere information på www.noah.dk/ttip og <http://www.foeeurope.org/EU-US-trade-deal>

Friends of the Earth værdsætter den økonomiske bistand fra Det hollandske Udenrigsministeriums Generaldirektorat for internationalt samarbejde (DGIS). Indholdet i dette dokument er alene NOAH og Friends of the Earth Europe's ansvar og kan ikke betragtes som udtryk for den ovenfor nævnte bidragsydere holdning. Bidragsyderen kan ikke holdes ansvarlig for brugen af dette dokument.